

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

15/1230

16.03.2015

Ny organisering av bompengenvirksomheten - Videre arbeid etter møte 24. februar 2015

Vi viser til møtet med samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen og representanter for fylkeskommunene 24. februar 2015 om ny organisering av bompengenvirksomheten. På møtet ga representantene for fylkeskommunene uttrykk for en positiv holdning til både å eie og til å stå for etableringen av tre til fem regionale bompengeselskap sammen med andre fylker. Som en oppfølging av de positive signalene på møtet, vil Samferdselsdepartementet gå videre i dialogen med fylkeskommunene og gi noen innspill til den videre prosessen.

Premisser for bompengesektoren og den nye organiseringen

Innkrevning av bompenger er hjemlet i vegloven § 27. Bompenger er offentlige midler, og det er nødvendig med Stortingets samtykke før innkreving kan iverksettes. Det er Samferdselsdepartementet som fremmer en sak om bompengefinansiering for Stortinget. Riksrevisjonen gjennomfører jevnlig forvaltningsrevisjoner for å påse at bompengeinnkreving skjer etter intensjonene. Dette innebærer et ansvar for staten til å påse at bompenger brukes til formålet og at innkrevingen er mest mulig effektiv.

Det er kjent fra bl.a. Prop. 97 S (2013-2014) at regjeringen vil samle bompengeselskapene til et fåtall bompengeselskap. Det overordnede målet med omorganiseringen er å legge til rette for effektiv bompengefinansiering av transportinfrastruktur bl.a. gjennom mest mulig kostnadseffektiv innkreving, gjennom å sikre effektiv eierstyring og kontroll, og gjennom et mest mulig brukervennlig system. Samferdselsdepartementet legger til grunn at fylkeskommunene skal etablere og eie de nye selskapene.

Videre legges det til grunn at utstederfunksjonen skal skilles fra rollen som bompengeselskap. En utskilling av utstederfunksjonen vil, etter departementets vurdering, gi en større mulighet for å rendyrke rollen som brikkeutsteder med sikte på en brukervennlig, effektiv og sikker betalingsløsning med bompengebrikken. Departementet ber om at dette legges til grunn når

Postadresse

Kontoradresse

Telefon*

Saksbehandler

postmottak@sd.dep.no

<http://www.sd.dep.no/>

22 24 90 90
Org no.
972 417 904

Tone Førland
Hardeland
22 24 83 41

fylkeskommunene gis ansvaret for å etablere de nye regionale bompengeselskapene. Videre mener Samferdselsdepartementet at det i det videre arbeidet må vurderes om det kan og bør legges til rette for en kommersialisering av utstederrollen.

Staten forutsetter at enkelte grunnleggende prinsipper ligger til grunn når de nye selskapene skal etableres:

- Det skal ikke forekomme kryssubsidiering mellom bompengeprojekt. Denne forutsetningen er en følge av nytteprinsippet som ligger til grunn for bompengepolitikken.
- Selskapene skal ikke ha økonomiske mål overfor eierne i form av krav til avkastning og ubytte. Selskapene skal gå i balanse.
- Ny organisering skal ivareta behovet for statens ordinære oppfølging av bompenger som offentlige midler vedtatt av Stortinget.

Forslag til tre bompengeregioner

En konsekvens av den positive holdningen fra fylkeskommunene til å ta ansvar for etableringen av de nye bompengeselskapene, er at fylkeskommunene samarbeider for å komme fram til om og når de nye selskapene kan være etablert, slik at eksisterende og nye bompengeprojekt kan legges til disse.

I tråd med vår forståelse av signalene som ble gitt på møtet, kan det skisseres følgende inndeling i tre bompengeregioner som i samarbeid kan etablere hvert sitt regionale bompengeselskap:

Region Nord/Midt	Region Vest/Sør	Region Øst
Finnmark	Møre og Romsdal	Buskerud
Troms	Sogn og Fjordane	Telemark
Nordland	Hordaland	Vestfold
Nord-Trøndelag	Rogaland	Hedmark
Sør-Trøndelag	Vest-Agder	Oppland
	Aust-Agder	Akershus
		Oslo
		Østfold

Dersom man legger en mer faglig vurdering til grunn, med større vekt på blant annet en inndeling i tråd med Statens vegvesen sin regioninndeling samt tilrettelegging for et noe jevnere styrkeforhold mellom selskapene, kan et annet alternativ se slik ut:

Region Nord/Midt	Region Vest/Sør	Region Øst
Finnmark	Sogn og Fjordane	Hedmark
Troms	Hordaland	Oppland
Nordland	Rogaland	Akershus
Nord-Trøndelag	Vest-Agder	Oslo
Sør-Trøndelag	Aust-Agder	Østfold
Møre og Romsdal	Buskerud	
	Telemark	
	Vestfold	

Vi ber om tilbakemelding fra fylkene

Samferdselsdepartementet ber i første omgang om tilbakemelding på følgende spørsmål:

1. Hva er fylkeskommunenes tanker om på hvilken måte de kan ivareta de overordnede føringene som er avgjørende for staten ved organisering av bompengeneinnkrevingen? Herunder:
 - kostnadseffektiv innkreving
 - brukervennlighet
 - ikke kryssubsidiering
 - ikke avkastnings- og utbyttekrav (non-profit-selskap)
 - statlig oppfølging av bompengeneinnkrevingen
2. Hvordan stiller fylkeskommunene seg til den geografiske inndelingen i regioner som er foreslått over? Hva tenker fylkeskommunene om eierskapet i det regionale selskapet, og eierforholdet mellom de berørte fylkeskommunene?
3. Staten tar sikte på å etablere en rentekompensasjonsordning som vil komme de prosjektene som ligger innunder et regionalt bompengeselskap til gode, allerede fra 2016. På denne bakgrunn ber vi om fylkeskommunenes vurdering av det videre tidsløpet: Når kan de nye selskapene være etablert?
4. I tilknytning til fylkeskommunenes tanker om fremtidig organisering, ber vi også om innspill til hvordan fylkeskommunene ser for seg en utskilling av utstederrollen fra bompengeselskapenes virksomhet og en eventuell kommersialisering av denne funksjonen.

Vi ber om tilbakemelding innen tre uker fra utsendelsesdato. Vi legger til grunn at fylkeskommunene vil sondere mot andre fylkeskommuner det er aktuelt å samarbeide med (jf. forslaget til regionsinndeling over), og i den grad man kan gi en samlet tilbakemelding, vil dette være svært velkomment.

Med hilsen

Ola Brattegård (e.f.)
avdelingsdirektør

Tone Førland Hardeland
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:
Vegdirektoratet
Vegdirektoratet
Statsministerens kontor

Vegdirektoratet
Finansdepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet

Adresseliste

Akershus fylkeskommune	OSLO
Oppland fylkeskommune	LILLEHAMMER
Rogaland fylkeskommune	STAVANGER
Sør-Trøndelag fylkeskommune	TRONDHEIM
Telemark fylkeskommune	SKIEN
Sogn og Fjordane fylkeskommune	LEIKANGER
Vestfold fylkeskommune	TØNSBERG
Østfold fylkeskommune	SARPSBORG
Troms fylkeskommune	TROMSØ
Vest-Agder fylkeskommune	KRISTIANSAND S
Aust-Agder fylkeskommune	ARENDAL
Finnmark fylkeskommune	VADSØ
Buskerud fylkeskommune	DRAMMEN
Hedmark fylkeskommune	HAMAR
Hordaland fylkeskommune	BERGEN
Nord-Trøndelag fylkeskommune	STEINKJER
Nordland fylkeskommune	BODØ
Oslo kommune - Byrådsavdeling for miljø og samferdsel	OSLO
Møre og Romsdal fylkeskommune	MOLDE